

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΙΟΦΣΚΗΣ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ

ΤΕΧΝΙΤΑ ΩΑ

Ο ΚΑΤΗΡΑΜΕΝΟΣ ΝΑΥΤΗΣ

ΧΕΙΜΩΝ ΤΟΥ 1386-1387

ΤΥΧΗ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ

Η 14 ΜΑΪΟΥ

Η ΕΣΟΔΗ ΤΗΣ ΥΑΣΕΝΑΙΑ ΠΟΛΙΤΑΕΣ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΣΣΙΑΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Κάϊρον

Ἡ κατάθασις

Ἡ κατάθασις εἶνε ἡττον δυσχερής, ἐννοεῖται δι' ἄτομα μὴ ὑποκύπτοντα εὐκόλως εἰς σκοτοδινίας. Αἱ πυραμίδες εἶνε καὶ εἰς τὰ ἔνδον προσिताί· περὶ τὸ μέσον ὑπάρχει ὁπῇ μικρὰ δι' ἧς εἰσέρχεται ὁ ἐπισκέπτης καὶ ὅπου διὰ μακρᾶς σειρᾶς διαδρόμων σκοτεινῶν ἀναβαίνων καταβαίνων καὶ ἀναρριχόμενος τῇ βοηθείᾳ

πάντοτε δύο ἢ τριῶν βεδουίνων, ὧν ἄνευ ἀδύνατον καὶ βῆμα νὰ προχωρήσῃ· φθάνει διὰ λυχνιῶν φωτιζόμενος εἰς τὸ κέντρον, ὅπου κεῖνται οἱ τάφοι τῶν βασιλέων. Ἐγὼ, κατὰκοπος μετὰ τὴν κατάθασιν ἐκ τῆς πυραμίδος, δὲν εἶχον καμμίαν ὄρεξιν νὰ ὑποβληθῶ εἰς νέα μαρτύρια, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον μὲ εἶχον ἐκφοβίσει, ὅτι ἐκεῖ μέσα προσβάλλεται τις εὐκόλως ὑπὸ ζάλης σκοτοδινίας καὶ τῶν παραπλησιῶν· εὖτω δὲ, ἀναθὰς πάλιν ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἐστράπην τὴν πρὸς τὸ Κάϊρον.

Ὁ κήπος τῆς Ἑσθεκίας

Ὁ ἐντὸς τῆς πόλεως τοῦ Κάϊρου κειμένος κήπος τῆς Ἑσθεκίας εἶνε τὸ ἐξοχώτατον ἐγκαλλώπισμα τῆς πρωτεύουσας· δὲν ὑπάρχει ἄλλαχευ ὁμοιον ἐντὸς πόλεως δάσος. Ἀδυστυχεῖς Ἀθηναί, κακόμοιροι Ἀθηναί! ἐπανελάβανον ὁσάκις εἰσηγγόμεναι εἰς τὸν ἐπίγειον αὐτὸν Παράδεισον. Ὅ,τι δύναται νὰ φαντασθῇ εἰς ρωμαντικὸς ποιητῆς ὡς τὸ μᾶλλον θελκτικὸν, ὠραῖον καὶ ποιητικὸν ἐν τῇ Φύσει, τὸ εὐρίσκει ἐν τῷ καίρικῳ τούτῳ κήπῳ. Ἐκατομμύρια ὅλα ἐδαπανήθησαν πρὸς κατασκευὴν του. Πολλὰ δένδρα ἐν αὐτῷ κοστίζουσι 10—20 καὶ 30,000 δραχμῶν! Ἐν δένδρον 30,000 δὲν εἶνε μπαγκατέλλα...

Ὁ βασιλικὸς μας κήπος εἶνε γρασίδι παραβαλλόμενος πρὸς τὸν κήπον τῆς Ἑσθεκίας, εἰ καὶ ὁ ἡμέτερος χαίρει ὑπολήψεως καλλίστου κήπου. Τί πλῆθος κομψοτάτων σκιαδων εἶνε ἐκεῖνο. Τί θελκτικαὶ ἀπομιμήσεις ἄντρων! Τὸ ἄντρον τῆς Καλυψοῦς δὲν θὰ ἦτο ὠραιότερον ἀπὸ τὸ ἐν τῇ λίμνῃ ἐνταῦθα τοιούτον. Ὁ Φενελὼν χωρὶς ἄλλο αὐτὸ θὰ εἶχεν ὑπ' ὄψει ὅτε ἐχρωμάτιζεν ὡς ζωγράφος ἐντὸς ἡμετέρας τὰ θέλητρα τοῦ σπηλαίου τῆς νύμφης Καλυψοῦς. Ἐπειτα, τὰ μικρὰ καφενεῖα, τὰ δικτυωτὰ κιόσκια, τὰ διασκεδαστικὰ διὰ παιδιὰ παιγνίδια, τὸ κομψὸν θέατρον, ἡ μεγάλη του λίμνη μὲ τὰς λέμβους, αἱ καθημεριναὶ τρίωροι μουσικαὶ ἀνακρούσεις, τὰ ἐστιατόρια, αἱ παραμάναι ἀπαράλλακται ὡς αἱ ἰδικαὶ μας

εἰς τὸ «μικρὸ περιβολάκι» καὶ ὅλα τὰ ἄπειρα ἄλλα θέληγτρα τοῦ καθιστῶσι τὸν κῆπον τῆς Ἑσθεκίας ἐνδικαίτημα ἀπολαύσεως, παράδεισον δημοκρατικὸν προσιτὸν εἰς ὅλας τὰς τάξεις, τὰς φυλάς καὶ τὰ φύλα.

Δὲν ἤξεύρω, πῶς ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες κατορθώνομεν νὰ νομίζωμεν τοὺς ἀφρικανοὺς ἀγρίους, ἐν ᾧ ἀγριώτεροι ἄνθρωποι ἀπὸ ἡμᾶς δὲν ὑπάρχουσιν ἀλλάχου τῆς γῆς. Δὲν σοὶ το λέγω χάριν ἀστειότητος. Ὁ κῆπος τῆς Ἑσθεκίας εἶνε καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ νύκτα ἀνοιχτός ἐν τούτοις, φίλε μου, χωρὶς νὰ ἔχη φύλακας καὶ ἐρυθροφάντους κλητῆρας μὲ ρεβόλβερ εἰς τὴν πλευρὰν, οὐδὲ τὴν παραμικρὰν βλάβην παρετήρησά ποτε. Οὐδεὶς καταστρέφει τὰ δένδρα, τὰ καθίσματα ἢ τὰς σκιαδάς, ἅτινα ἂν ἦσαν ἐν Ἑλλάδι, περιττὸν νὰ σοι εἶπω εἰς ὁποίαν κατάστασιν θὰ κατήντων, ἀρκεῖ νὰ διηγήθης ἀπαξ, περὶ οὗ δὲν ἀμφιβέλλω, τὴν λεωφόρον Ἀμαλίας. Ἀφῆνω τὰ ὑπαίθρια νυκτερινὰ ἐκεῖνα κατασκευάσματα, ὧν ἡ εὐσμος παρουσία ἀποτελεῖ ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ἐνδόξου ἀστεως τῆς Παλλάδος...

Τὸ Κάϊρον εἶνε ἀληθὴς μεγαλόπολις μὲ πάσας τὰς ἀναγκαῖας ἀπολαύσεις καὶ διασκέδασεις, ὥς δύναται νὰ ποθήσῃ ὁ ἄνθρωπος τοῦ 19ου αἰῶνος. Δικαίως δὲ φέρει τὴν ἄγαν κολακευτικὴν ἐπωνυμίαν αἰ Παρίσι τῆς Ἀνατολῆς. Τὸν τίτλον τοῦτον κατ' οὐδένα τρόπον δύναται νὰ διεκδικήσωσιν αἱ Ἀθῆναι μὲ τὰς 100,000 χιλιάδας (τὸ Κάϊρον ἔχει σχεδὸν τετραπλασίαν) κατ' αἰκίους, μὲ τὰς φθισιώσας δεινροστοιχίας καὶ τοὺς ὀρεινοὺς τῆς δρόμους, πόλιν μετὰ καὶ ἀνευθεάτρου, μετὰ καὶ ἀνευ συναυλιῶν. Τὸ Κάϊρον τοῦ ναντίον ἔχει λαμπρότατον θέατρον, κατὰ τὰς διακοπὰς τοῦ ὁποίου τὸν διασκεδαστικὸν πληθυσμὸν τῆς πρωτευούσης ἀπορροφῶσι καὶ ψυχαγωγοῦσι δύο μεγάλα κέντρα τὸ «Ἐλδοράδο» καὶ ἡ «Ἀλχάμβρα», μεγάλα αἶθουσαι συναυλιῶν ὑπὸ ἐλλήνων ἀμφότεραι συντηρούμεναι. Αἱ συναυλίαι αὗται εἶνε τερπνόταται, πλῆθος δὲ κόσμου καθ' ἑκάστην συμπυκνοῦται ἐν αὐταῖς.

Οἱ Ἕλληνες τοῦ Κάϊρου

Ἐν Κάϊρῳ ζῶσι χιλιάδες Ἕλληνες συντηροῦντες ξενοδοχεῖα, ἐστιατόρια, καφενεῖα, κουρεῖα, καπνοπωλεῖα καὶ πληθὺν ἄλλων παντοίων καταστημάτων. Εἶνε ὡς ἡ Ἀλεξάνδρεια—δὲν αἰσθάνεσαι παντελῶς τὸ ξένον τῆς χώρας, εἶσαι καθὼς εἰς τὸ σπῆτι σου—πανταχοῦ συνεννοεῖσαι Ἕλληνιστί. Ἐν ταῖς κεντρικωτάταις πλατείαις ὑφύονται τὰ Hôtel d' Orient καὶ Hôtel Khedivial καὶ τὸ ὑπὸ τῶν ἁγγλῶν συνηζόμενον ἡμῶνυμον ξενοδοχεῖον, ὑπὲρ πάντα δὲ ταῦτα ὑπὸ ἐποψὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἀληθὲς ἀριστοτέχνημα τὸ New Hôtel, πάντα ταῦτα ὑπὸ ἐλλήνων διευθυνόμενα. Ἐπειτα ἔρχονται τὰ καφενεῖα, ἅτινα σχεδὸν ὅλα εἶνε Ἕλληνικά, τὰ καπνοπωλεῖα καὶ ἰδίως τὸ τοῦ κ. Κορτέση, ὅπερ ἀστράπτει ἐκ γραφικότητος καὶ καλλιαιθησίας, τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα μουσικὰ κέντρα ἡ «Ἀλχάμβρα» καὶ τὸ «Ἐλδοράδο» καὶ τόσα τόσα ἄλλα ἰδρύματα ἀποτελοῦσι βασιλεῖον ἀληθὲς Ἕλληνικὸν ἐν μέσῃ Ἀφρικῇ. Καὶ αὕτη ἡ Δη-

μοσιογραφία ἔχει τὸν Ἕλληνα τῆς, τὸν ἀκαταπόνητον καὶ δραστήριον Διευθυντὴν τοῦ «Καίρου» κ. Μιχ. Νομικόν. Ὅταν διέλθῃς τὰς ὁδοὺς τοῦ Καίρου θὰ παρατηρήσῃς μετ' ἐκπλήξεως τὰ πελώρια τῶν Ἕλληνικῶν θιάσων προγράμματα μοναδικῆς λαμπρότητος καὶ τέχνης τυπογραφικῆς ὑποδείγματα. Τὰ προγράμματα ταῦτα ἐκτυποῦνται ἐν τῷ μόνῳ Ἕλληνικῷ ἐν Κάϊρῳ Τυπογραφείῳ τοῦ κ. Νομικοῦ. Μεθ' ὅλας τὰς μανιακὰς τάσεις ὥς ἔλαβε παρ' ἡμῖν ἐσχάτως ἡ ρε κ λ α μ α δὲν κατάρθωσεν ἐντούτοις νὰ παραγαγῇ τόσον ὠραῖα καὶ εἰς τὸν πλοῦτον τοῦ χρωματισμοῦ ὅμοια προγράμματα, ὥς τὰ ἐν Κάϊρῳ ἐκτυπούμενα.

Ὁ ὀρνιότατος περίπατος τοῦ Καίρου εἶνε ὁ διὰ τῆς συνοικίας Ἰσμαηλίας εἰς τὴν Γηζίραν. Ἡ συνοικία τῆς Ἰσμαηλίας εἶνε τὸ σέμνωμα τοῦ Καίρου. Ἡ μία ἐπαυλὶς διαδέχεται τὴν ἄλλην ὅλαι γελασταὶ εὐχάριτες καὶ δροσεραὶ ὥς κόραι. Οἱ κῆποι τῶν εἶνε πλούσιοι εἰς δένδρα, τὰ χρώματα συναλείφονται εἰς θαυμάσια συμπλέγματα, τὰ δὲ εὐσκια, μεγάλα τῆς Αἰγύπτου δένδρα, ἡ γόνιμος ἐκείνη φυτεία ἥτις ἀπαντᾷ μόνον ἐν ταῖς χώραις τοῦ τροπικοῦ, ὑπερέχουσι τῶν στεγῶν, σκιαζοῦσι τοὺς τοίχους καὶ διακόπτουσι τὸν κυανοῦν οὐρανὸν τῆς Αἰγύπτου μὲ τὰ πλατέα τῶν φυλλώματα. Εἶνε Bijoux αὐταὶ αἱ ἐπαυλεῖς, ὁ ὀφθαλμὸς ἐντροφᾷ εἰς τὰ παραδὰλ των καὶ παράδοξα κάλλη. Ἐκάστη ἔχει τὸν ρυθμὸν τῆς, τὰ ἰδιαίτερα τῆς θέληγτρα, τὰ κ α μ ὡ μ α τ ᾶ τῆς.

Τὶ δὲ νὰ εἶπω περὶ τῶν δεινροφυτειῶν;... Ὡραὶς ὁλοκληρῶς ὀχεῖσαι ὑπὸ τὰς εὐρείας σκιάς τῶν γιγαντιαίων, εὐρυφύλλων ἐκείνων δένδρων, παρεχόντων κατὰ πᾶσαν στιγμὴν νέα προοπτικὰ θέληγτρα διὰ τὸν θεατὴν. Εἶνε μία πραγματικὴ φυτικὴ ἀρχιτεκτονική, ἥς τὴν πρασίνην στέγην αἱ ἀκτῖνες τοῦ καυστικοῦ Φοίβου ποσοῦμεναι δὲν τολμῶσι νὰ ἐισχωρήσωσιν εἰς τὸν δροσερὸν τῶν θώρακα. Ὑπὸ τὰς μακρὰς ταύτας δεινροστοιχίας διελαύνουσιν ἀδιακόπως μυρία ὀχήματα. Ἐν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς Αἰγύπτου εἶνε καὶ τοῦτο· ὁ κόσμος ἐκεῖ καταντᾷ νὰ μὴ περιπατῇ καθ' ὁλοκληρίαν, δι' αὐτὴ καὶ... χονδραίνει ὕλονέν. Οἱ διάδοχοι τῶν γίνονται ὀγκωδέστεροι, φαντάσου οἱ δυσέγγονοι τῶν ὁποίους περιφέρειαις θὰ ἔχωσιν!...

Αἰγυπτος καὶ ὕλισμός εἶνε ἡ αὐτὴ λέξις μὲ διαφορὰ στοιχεῖα. Πλοῦτος, διασκεδάσεις, φαγητὸν καὶ πότος, ἰδὺ ὁ βίος τῶν πλουσιῶν τῆς Αἰγύπτου, οἷτινες κερδαίνουν πολλὰ, ἀλλὰ καὶ δαπανῶσι πολλὰ.

Ἐκεῖ δὲν ἀκούονται πολὺ αἱ δραχμαὶ, ὅλο λίρα, τὰ χαλκὰ νομίσματα οὐδ' ἀναφαίνονται κἂν. Τὸ ἐλάχιστον μ. π α ξ ῖ σι συνίσταται εἰς 25 λεπτά.

Τὸ Κάϊρον, ὡς καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια, δὲν εἶνε ποσῶς φιλολογικαὶ πόλεις, μὴ ὁμιλεῖτε περὶ Πινδάρου ἢ Κοραῆ, διότι θὰ σας ἐκλάβουν ὡς τρελλοὺς. Τὸ χρῆμα εἶνε ὁ Θεὸς, ὅπερ μετὰ τοῦ Βῆχου καὶ τῆς Ἀφροδίτης, ἀποτελεῖ τὴν λατρευομένην Τριάδα ἐν Αἰγύπτῳ. Ὅσον διὰ τὴν καλλιτεχνίαν, δυνάμεθα χωρὶς ὑπερβολὴν νὰ τὸ πᾶρωμεν καὶ ἐπ' ἄνωμας κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον. Οἱ καλλιτέχναι τῶν μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα, ζῶσι δὲ μόνον οἱ προσωπογρά-

φοι. Ἰδοὺ ὅτι ἔχομεν καὶ χειροτέρους μας! Ὁ ἐν Καίρῳ διαμένων Ἰταλὸς ζωγράφος Βαλεντίος εἶνε καλὸς καὶ ἀξιὸς τεχνίτης. Τὸν ἐπεσκέσθημεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ του, ὅπερ ἔχει ἀριστα διεσκευασμένον, ὥραϊα σπουδαίᾳ ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Αἰγύπτου καλύπτουσι τοὺς τοίχους τοῦ ἔχει περισυλλέξει δι' ἐργαφικὸν καὶ ἐκλεκτὸν ἐκ τῶν τοπειῶν τῆς χώρας. Ἐν τούτοις, ὁ καλλιτέχνης, οὗτος εἰ καὶ δὲν ἔχει πολλοὺς ἀνταγωνιστὰς δημοτέχρους, δὲν ἔχει σπουδαῖα κέρδη. Πολὺ ὀλίγον σκοτίζονται δι' ἐργα τέχνης οἱ κάτοικοι τῆς Αἰγύπτου οὔτε λευκόδερμοι καθὼς καὶ οἱ μαῦροι. Ὅταν ἀρχίζωσιν τὰ χαμψί-νια (οἱ καυστικοὶ ἄνθρωποι) φροντίζουσι μόνον ν' αὐξάνωσι τὰς προμηθείας τοῦ ζύθου ἐκ Βιέννης, ὅπως κάμωσι τὰ ζυθὸν ὡς τῶν λουτρὰ καθὼς εὐφυῶς ὀνομάζουσιν οἱ ἐν Σαμανούτ νέοι τὰς αἰγυπτιακὰς ζυθοποσίας. Ὁ Φειδίας ἐκεῖ, φίλε μου, εἶνε ἀγνωστος ἀτομικότης.

Τὸ Μουσεῖον τοῦ Καίρου εἶνε σπουδαϊότατον, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ ἴδῃς ἰδίῳις ὄμμασιν, ἄλλως ἀπὸ περιγραφῆς δὲν θὰ καταλάβῃς τίποτε. Τὰ λοιπὰ προφορικῶς.

ὁ Σὺς
ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ ὁ νεώτερος

ΠΑΝΟΣ ΚΑΝΙΟΦΣΚΗΣ

(Ἐκ τῶν Πόλωνικῶν διηγημάτων τοῦ Sacher-Masokh)

Καθ' οὓς χρόνους ἡ ὑπερήφανος ἀριστοκρατικὴ πολιτεία τῆς Πολωνίας εἶχεν ἀρχίσει ν' ἀγωνιᾷ, τὸ ὄνομα Πᾶνος Κανιόφσκης ἐκαμνεν ἐν ταῖς περὶ τὸν Βεστούλαν καὶ τὸν Δνεϊστερον χώραις σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἐντύπωσιν, ἣν καὶ τὰ ὀνόματα τοῦ δουκὸς Ἀλβὰ ἐν ταῖς Κάτω Χώραις ἡ τὸ τοῦ Γίλ-λωνος ἐν τῇ διακαρτυρομένη Γερμανίᾳ, ρε τὴν δια-φορὰν ὅτι οἱ δύο οὗτοι ἐμισοῦντο, ἐνῷ ὁ Πᾶνος Κανιόφσκης συγχρόνως ἐτρέμετο καὶ ἠγαπάτο, ὅπως περίπου Ἰβάν ὁ τρομερὸς καὶ Πέτρος ὁ μέγας. Οἱ τῆς τῆς Ἀνατολῆς τύραννοι ἤξευρον πάντοτε νὰ γίνωνται δημοτικοὶ παρὰ τῇ misera plebs.

Κυρίως ἐκαλεῖτο Ποτόσκης καὶ ἦτο κυρίαρχος τῆς Καννόβης, ἀλλ' ὁ λαὸς ὠνόμαζεν αὐτὸν Πᾶνον Κανιόφσκη, καὶ ὑπὸ τοῦτο τὸ ὄνομα διασώζεται ἐν τοῖς χρονικοῖς, τοῖς μύθοις καὶ ἐν τῇ δημοτικῇ ποιήσει.

Ἐν Σάββατον ὑπῆρχε χορὸς ἐν τῇ πολίχνῃ Καμινέζῃ, ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τοῦ Δομενίκου Ζαλαΐσκη, τῷ κειμένῳ ἐν τῇ γωνίᾳ οἰκίᾳ παρὰ τὴν γέφυ-ραν. Ἰουδαῖοι μουσικοὶ μὲ μακρὰ καφτάνια, γένεια καὶ κόμην καὶ μὲ μαῦρους ἐκ βελούδου σκούφους ἐπὶ κεφαλῆς, ἐπαιζον τὸν κοζακικὸν χορὸν, μελω-δίαν ἀγρίαν καὶ τολμηράν, ἐν ᾗ στόνος καὶ χαρὰ ἀναμιγνύοντο διεδέχοντο ἀλλήλους. Ὁλόκληρος τοῦ ἐστια-τορίου ὁ χώρος ἦτο πλήρης κονιορτοῦ καὶ καπνοῦ, οὕτω δὲ, οἱ μὲν γεροντότεροι ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν μα-κρῶν καθισμάτων παρὰ τοὺς τοίχους, οἱ δὲ νέοι μὲ

τὰς ροδίλους παρειὰς καὶ τοὺς ἀστράπτοντας ὀφθαλ-μοὺς ἐχόρευον.

Ὁ ξενοδόχος Ζαλαΐσκη ἵστατο ἐπὶ τοῦ κατωφλίου, οἱ δὲ πονηροὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐπλανῶντο ἀδιακόπως μεταξύ τοῦ ἐστιατορίου καὶ τῆς αὐλῆς, τὰ πάντα παρατηροῦντες καὶ ἐπιβλέποντες ἡ δὲ νεαρά καὶ ὥραία τοῦ θυγάτηρ Σοφία ἔτρεχεν ἀκούραστος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἀλλοῦ γεμίζουσα τὰ ποτήρια, ἀλλοῦ λαμ-βάνουσα χρήματα, ἐνίοτε γράφουσα ὀφειλάς διὰ κι-μωλίας καὶ ἄλλοτε χορεύουσα μετὰ τινος νεαροῦ χορευτοῦ, μεθυομένη ὑπὸ τῶν παραδόξως ἐκείνων μουσικῶν τόνων, οἵτινες, οἱ μὲν ὡς ἄγγελοι οἱ δὲ ὡς δαίμονες, ἐπέτων ἐντὸς τῆς αἰθούσης καὶ ἐπληττον τὰς ἀκοάς. Ἦτο λαμπρὰ ξανθὴ κόρη, τῆς ὁποίας τὴν καλλονὴν ἐξύμουν πάντες ἐν τῇ πολίχνῃ καὶ ἐν τῇ πέριξ χώρᾳ, ἐψάλλετο μάλιστα καὶ ἄσμε τι πρὸς ἐξύμνησίν της, τὸ ὅποιον ἦτο εἰς τὰ στόματα πάν-των, ὡς τὰ ἡρωϊκὰ ἄσματα. Καὶ μήπως δὲν ἦτο ἡρωῖς; Τίς ἀνὴρ-ἡδύνατο ν' ἀντιστῇ εἰς τοὺς ὥραίους γλαυκοὺς ὀφθαλμούς της;

Ὅτε ἵστατο ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης, ἔχουσα τὴν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ὀσφύος στηριγμένην, ὕψηλὴ καὶ λυγρὴ, κρατοῦσα ὕψηλὰ τὴν ὥραιαν τῆς κεφαλὴν μὲ τὴν μικρὰν τῆς ἀέτειον ρίνα καὶ τοὺς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ πλανωμένους ὥραίους ὀφθαλμούς της, αἱ καρδίαι τῶν ἀνδρῶν ἐπαλλον ταχύτερον καὶ πόσον ὥραϊα ἤξευρε νὰ ἐνδύηται! Δὲν ἀπεμειβετο, ὡς ἄλ-λαι κόραι, τὰς εὐγενεῖς κυρίας αἱ ὁποῖαι τότε ἐλεύ-καινον διὰ πούδρας τὰς κεφαλὰς τῶν καὶ ἐφόρουν μακρὰς ἐνδυμασίας ἢ ἐνδυμασία της ὁμοίᾳζε τὴν τῶν χωρικῶν τῆς Οὐκρανίας καὶ τῶν κοζακίδων, ἀλλ' ἐντελεστέρα κατὰ τε ὕλην καὶ τέχνην. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐφόρει κοντὸν ἐνδυμα ἐκ πολυχρόου μεταξωτοῦ, περὶ τὸ στῆθος γελέκιον ἐξ ἐρυθροῦ βε-λούδου καὶ κοζακικὸν ἄνευ μανικίων ἐπανωφόριον. Οἱ μικροὶ τῆς πόδες ἐκρύπτοντο εἰς ἡμιὑποδήματα ἐκ κοκκίνου δέρματος, τοὺς δὲ μακροὺς ξανθοὺς πλο-κάμους της εἶχε δέσει δι' ἐρυθρῶν ταινιῶν, ἐνῷ τὸν λευκὸν λαϊμόν της ἐκόσμου περιδέραια ἐκ κοραλλίων καὶ χρυσῶν νομισμάτων, καταπίπτοντα μέχρι τοῦ παρανεκικοῦ στῆθους της.

Οὐδεὶς νέος, οὐδ' ὁ ὥραιότατος καὶ τολμηρότα-τος, ἐτόλμα νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ ἀστείευόμενος ἢ νὰ τῇ ἀπευθύνη ἀπρεπῆ τινα λόγον· διότι ἦτο ὑπερή-φανος καὶ τολμηρὰ, καὶ ἀλλοίμενος εἰς τὸν τολμῶντά-τι κατ' αὐτῆς.

Τὰ ζεύγη ἐχόρευον ἐνθουσιωδῶς, οἱ νέοι ἐξέπεμ-πον φωνὰς χαρᾶς, οἱ Ἰουδαῖοι ἐπαιζον μανιωδῶς, ὅτε αἰφνης ἔχασέ τις τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς τῆς θύ-ρας καὶ ἐφώνησε: «Ὁ Πᾶνος Κανιόφσκης ἐρχεται μετὰ τῆς ἀκολουθίας του πρὸ ὀλίγου διήλθον τὴν θύραν τοῦ φρουρίου.»

Πανικός κατέλαβε πάντας. Ἄλλοι ἐσπρώχοντο νὰ ἐξέλθωσι διὰ τῆς θύρας, ἄλλοι ἐπήδων ἐκ τῶν παραθύρων, ἐνῷ ἄλλοι ἔμειναν ὡς κατάπληκτοι ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης. Ὁ Ἰουδαῖος, ὅστις ἐπαιζε τὸ βιολοντζέλλον, ἐσκόνταψεν ἐπὶ τοῦ ὀγκώδους ὀρ-γάνου του, καὶ εἶχεν ἐξαπλωθῇ ἐντὸς τῆς ὁδοῦ θρη-νῶν καὶ ὀδυρόμενος.